

POBRANY (43) *part praet pass pf*

pobran (38), **pobran** (5).

o jasne; w formach złożonych a jasne, w formach niezłożonych -ån, -any.

sg m N pobran (3). \diamond pl N m pers pobrani (4). subst m i f pobrané (8); -é (1), -(e) (7). n (*praed*) pobran(e) (3) *BielKron*, *RejPos*, *BudNT*, pobran (2) *LibLeg*, *UstPraw*. \diamond G pobran (6). \diamond A m pers pobran(e) (5). m an [cum sb: konie] pobran(e) (1). subst pobrané (11); -é (1), -(e) (10).

Składnia dopełnienia sprawcy: pobran od kogo (4), przez kogo (1) UstPraw.

Sł stp s.v. pobrać, Cn, Linde brak.

1. *Wzięty w posiadanie (o wielu) (41) :*

a. *Gwałtem i przemocą: zagarnięty, zrabowany; uprowadzony; captus, direptus PolAnt; acceptus Vulg (33) :* A ktore owcze bidlo y livdzie są pobrane, thegobińskie wlitkiego kazaly sye popitawacz *LibLeg* 10/91v; Thakyełch y o konye kthore ślam pobrane wmonalterze dacz bendzye raczil ye⁸⁰ Kro.m. do Andrzeja Thworowſkye⁸⁰ lyfthi abi bili wroczone. *LibLeg* 11/182v, 6/117, 10/57, 11/93v, 107; *ZapWar* 1550 nr 2664; Pośłał też y Ieremiałz liłt potáiemnie do Bábilonu do wſzytkich Zydow pobraných *BielKron* 94v, 99v, 100, 350v, 352; *ZapMaz II G* 61/159-160v; náleźli [Krzyżacy] 30 mężów ſwoich [...] pobitych/ y pułtorá tyfiácá koni/ chleb/ żywność rozmaítą ze wſzyłtkim obozem od Litwy pobrane. *StryjKron* 316; *SkarKazSej* 668a.

pobrani dokąd (1): poginęli [prorocy]/ pobrani do Bábyloniéy y z Ieremiałzem. *BiałKat* 131.

pobrani skąd (3): iżeś obiecał opráwować Ieruzalem/ i odeśłać náczynia ktore śtámtąd śą pobrane. *BudBib* 3.*Esdr* 4/43; *StryjKron* 457; áwſzak z Wegier pobrane przyjacioli od Turka Krolewſkie náſzemi Dziatkami Polſkiemi okupowano *Paprup* G2v.

Wyrażenia: »pobran(i) w niewolą« [szyk 4:3] (7): *LibLeg* 11/107v, 141v; ále porázon lud Sodomſki y Gomorſki y pobran w niewolą *BielKron* 11v, 424v; *RejPos* 2; Piętnáście ich do Węgier ſzło/ ále iedni w niewolą pobrani: drudzy bići byli *SkarŻyw* 574; *Paprup* G3.

»za łup pobrane« (1): Kochánkowie moi chodźli po drogách przykrych/ á zábráni śą od nieprzyaciół iáko trzody zá łup pobrane [sicut grex direptus ab inimicis]. *BibRadz Bar* 4/25[26].

a. *Podbity, przyłączony do swego państwa (6) :* *BielKron* 218; [Rzymianie] wybili śie z niewoley nieprzyaciółom/ Kráin pobraných záſie dośtáwáli *BielSpr* 60v; *BudBib Iudith* 5/16[20]; A Moſkiewſki też Zamki pobrane ofádziwſzy z Liflant wyciągnął. *StryjKron* 782, 502.

pobrane komu (1): Naprzod czosye doticze pyeniedzi kv wſpomozeniw pana voyewodj na okpyeny z yem tich ktore mv bili pobrane kroi ye⁸⁰ M. [...] odpowiedziecz raczil *LibLeg* 11/48v.

b. *Zgodnie z prawem (7) :*

a. *Skonfiskowany; receptus JanStat (6) :* Ktoryby człowiek z poddáných náſzych ćierpiał kłátwę rok y ſzełć niedzyel [...]: wſzythkie dobrá ták ruchájące iáko nieruchájące máią być pobraný przez Podtárołćiego *UstPraw* A4; *Phil* S [2 r.]; *SarnStat* 1241.

pobrane komu (2): *BielŻyw* 26; A ktoby śie tego ważyć z Kupców Koronnych Pańſtw/ [...] tedy wſzytki towáry máią byđz iemu pobrané *SarnStat* 1233.

β. *Wzięty za zgodą właściciela; otrzymany, dostany (1) :* Iuſz rodzicy zmowili iá zá mąż/ y vpominki zmowne z obu ſtron pobrane/ y dzieñ wefela małżeńſkiego náznáczony był *SkarŻyw* 192.

c. *Którego ktoś został pozbawiony; w przeni (1) :*

Fraza: »[komu] gardła są pobrane« (1): Awfzakołch slyfzy Krol ye^{go} M. pan moy żeby yem [Tadorowi z żoną i dziećmi] gardla były pobrane *LibLeg* 7/9v.

2. *Złupiony, obrabowany (1) :* Aiáx Telámońki pobrał miáltá známienite Troiánom [...]/ gdzie wiele fkárbow y dobytká nábráli/ bez żadnego odporu (*marg*) Miáltá pobrane (-). *BielKron* 57v.

3. *Którego pozbawiono wolności, zatrzymany, aresztowany (1) :* tho wolno ye^{go} k m. albo thim komv przilezecz bedzie gdzie kogo zaftaná abi bil pobran. *LibLeg* 11/11v.

[*Szereg:* »pobran, pogarnion«: Azebÿ takowÿ kazdÿ býł przicziągnion do ich czechu ÿ na roboczie pobran, pogarnion, ałz bý temu czo iefth powinien [...] doficz vczÿnil. *MetrKor* 1578 117/447.]

4. [*Oczyszczony przez usunięcie czegoś [z czego]:* Gdyby [staw] był pobran z tego błota, móglby szacować spust ad mc. 100, ale teraz ledwo valet mc. 50. *LustrSand* 241.]

Synonimy: **1.a.** *uwiedziony, zagarniony, wzięty; a.* *podbity; b.a.* *konfiskowany; β.* *dostany, otrzymany; 2.* *oblupiony, okradziony, złupiony; 3.* *arestowany, zatrzymany.*

Cf **POBRAĆ**

MMk, SBu